

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Fekete Zoltán ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Nehéz-Posony Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Nehéz-Posony Márton ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, a PPRRT Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Radovits László Tamás ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű és a személyesen eljáró III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt miatti indult perében a Fővárosi Törvényszék 2015. október 16. napján kelt 27.P.22.723/2013/39. számú ítélete ellen a felperes részéről 40. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a felperest terhelő kereseti illeték összegét 204.000 (kettőszáz-négyezer) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 35.000 (harmincezer) forint + áfa, a II. rendű alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

Kötelezi a felperest, hogy 192.000 (százkilencvenkettőezer) forint fellebbezési illetéket, míg az I. rendű alperest, hogy 24.000 (huszonnégyezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes az általa kiadott ... című hetilap ... napi számában „...” című cikkben annak közlésével, hogy

- felperes részére korábban az a vízvezeték-szerelő végzett számla nélküli fusimunkát, akinek ügyében később bíróként eljár,
- mellyel összefüggésbe hozható, egyrészt az, hogy a felperes a részére munkát végző vízvezeték-szerelő perében elfogult volt, másrészt pedig az, hogy jegyzőkönyv-hamisításra adja a fejét megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő jogát.

Az I. rendű alperest a további jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 600.000 forint nem vagyoni kártérítést, valamint ezen összeg után 2010. július hó 4. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot.

Kötelezte továbbá az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 58.100 forint perköltséget.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 63.500 forint, míg a III. rendű alperesnek 25.000 forint perköltséget.

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy - külön felhívásban megjelölt módon és számlára - fizessen meg a Magyar Államnak 36.000 forint eljárási illetéket. Kötelezte a felperest, hogy - külön felhívásában megjelölt módon és számlára - fizessen meg a Magyar Államnak 120.000 forint eljárási illetéket. Megállapította, hogy a meg nem fizetett 84.000 forint eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Határozatának indokolásában idézte az Alaptörvény I. cikkének (1), (2) bekezdésében, a VI. cikk (1) bekezdésében, a IX. cikk (1), (2), (4) bekezdésében foglalt szabályokat, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdésében, a 78. § (1) bekezdésében, a 84. § (1) bekezdésében foglalt szabályokat, valamint a PK 12. és 14. számú állásfoglalás rendelkezéseit.

Az I. rendű alperes vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelemben megjelölt három közlés közül az elsőként sérelmezett közlést, mely szerint „Az asszony végig úgy érezte, hogy a férjének lejt a pálya a ... Városi Bíróságon 2006-ban indult bontóperben: az ő beadványait ... rendre elutasította vagy figyelmen kívül hagyta, ezzel szemben az alperes férj kérelmeinek jobbra helyt adott” állítást valós ténybeli alapokon nyugvó véleménynyilvánításként értékelte, miután a felperes sem vitatta azt a tényt, hogy az általa bíróként tárgyalt perben volt olyan, a III. rendű alperes által tett indítvány - perfeljegyzés iránti kérelem - melynek nem adott helyt.

Utalt arra is, miszerint a nyomozóügyészégi határozat tartalmazza azt, hogy a tárgyalási jegyzőkönyvekben fellelhető tévedések, ellentmondások egy laikus fél számára számos kétséget vetnek fel azt illetően, hogy mikor, pontosan melyik polgári peres ügyének a tárgyalása történt meg, melyikről milyen tartalommal és valóban a részvételével tartott tárgyalásról készült-e a jegyzőkönyv.

Irrelevánsnak tartotta azt, hogy miért maradt-el a perfeljegyzési kérelem teljesítése és hogyan került sor a kifogások elbírálására, miután megállapítható volt az, hogy az I. rendű alperesi vélemény kifejezőmódjában nem volt sértő, bántó, lealacsonyító, így a fenti állítás nem sértette a felperes jóhírnevét.

A felperes által kifogásolt második közlés tekintetében, mely szerint „Az elfogultság gyanús viselkedés okát csak találgatni lehet... egyelőre annyi kapcsolódás sejlik fel - ahogy erre az asszony utalt is a perben - korábban számla nélküli vízvezeték-szerelői fusimunkát végzett a bíró otthonában (a férj)", azt állapította meg, miszerint nem nyert bizonyítást az, hogy a felperes a III. rendű alperest fusimunka végzésével bízta meg, ezért ez az állítás valótlan. A fusimunka kifejezés negatív, pejoratív tartalommal bír, némi rosszallást fejez ki és azzal összefüggésbe hozva, hogy ez oka lehet annak, hogy a felperes bíróként a III. rendű alperes férje javára döntsön, már sérti a felperes jóhírnevét, ezért a jogsértést megállapította és alkalmazta a kért jogkövetkezményeket.

A harmadik közlés, mely szerint: „erősen kérdéses azonban, hogy ez elegendő ok-e arra, hogy egy

bíró jegyzőkönyv-hamisításra adja a fejét" tényként állítja, hogy a felperes elkövette a jegyzőkönyv-hamisítást, a kétely csupán arra vonatkozik, hogy erre elegendő ok-e a fusimunka. A véleménybe burkolt tényállítás és a szövegkapcsolat jelentése az, hogy a fusimunka végzése és a jegyzőkönyv-hamisítás között ok-okozati összefüggés áll fenn. A kijelentés ugyancsak jogsértő, így a jóhírnévsértés megállapításra került és az elsőfokú bíróság kötelezte az I. rendű alperest a jogsértés abbahagyására.

A felperes nem vagyoni kártérítés igényének elbírálása körében hivatkozott az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozata nyomán kialakult bírói gyakorlatra. Értékelte a jogsértés jelentős súlyát, annak - tanúvallomásokkal igazolt - következményeit, a felperes munkájában és magánéletében okozott zavarokat, ugyanakkor figyelembe vette azt is, hogy a tanúk - **(tanú1)** és **(tanú2)** kivételével - azt állították, hogy a történeteknek hosszú távú hatása nem volt. Az eset körülményeire tekintettel a 2.000.000 forintos kárigényt eltúlzottnak találta, mérlegelési jogkörében eljárva az I. rendű alperest 600.000 forint megfizetésére kötelezte, a felperes jóhírnevét sértő kijelentések közlésével okozott nem vagyoni károk kompenzálásaként. A kamatfizetési kötelezettség tárgyában a Ptk. 360. § (1) bekezdése és a 301. §-a alapján határozott.

A III. rendű alperes vonatkozásában előterjesztett kérelem elbírálása során azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes a III. rendű alperestől származó információkra alapította cikkét, mindazonáltal a III. rendű alperes tényállításai részben nem azonosak az I. rendű alperes állításaival, részben a tényállításai nem voltak valótlank, részben pedig az I. rendű alperestől eltérő megítélésűek.

Az első - fentiekben már idézett - közlést véleménynyilvánításként értékelte, amely nem képezheti személyiségi jogsértés tárgyát. Rámutatott továbbá arra, hogy a II. rendű alperesnek a Pp. lehetőséget biztosít kizárási indítvány előterjesztésére, így ezen jogának gyakorlása még annak alaptalansága esetén sem tekinthető jogellenesnek. Az, ha az elfogultsági kifogásról a sajtó képviselőjének beszámol, nem képezheti személyiségi jogsértés tárgyát.

A második állítás tekintetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy az önmagában még az állítás valósága esetén sem alkalmas a jóhírnév megsértésére. Rámutatott arra, hogy a III. rendű alperes a sérelmezett kijelentésben nem hozta összefüggésbe a bíró elfogultságát és a volt férje által végzett számla nélküli munkát, ezért kijelentésével nem sértette a felperes személyiségi jogait.

A harmadik közlés tekintetében arra mutatott rá, hogy a III. rendű alperes azzal, hogy a ... cikkben beszámolt arról, hogy az ügyészségen milyen tartalommal tett vallomást, egy büntetőügyben megtett állításról adott tájékoztatást, amely valós tényközlésként nem képezheti személyiségi jogsértés alapját.

Az I., és a III. rendű alperessel szemben előterjesztett keresettel összefüggésben nyomatékkal mutatott rá arra, hogy az I. rendű alperes azzal sértette meg a felperes személyiségi jogait, hogy a fusimunka végzés általa hivatkozott tényét a fusimunkát végző szerelő perében megítélése szerint tapasztalható bírói elfogultságot és a tényként állított felperesi jegyzőkönyv-hamisítást egymással összefüggésbe hozta, ezzel azt a látszatot keltette, hogy a felperes bíróként azért volt elfogult és azért hamisított jegyzőkönyvet, mert részére a III. alperes férje munkát végzett. A III. rendű alperes ugyanakkor ilyen összefüggést nem állított, sőt a cikk szerint kifejezetten hanyagságot látott a jegyzőkönyvezés anomáliái mögött.

A II. rendű alperes vonatkozásában előterjesztett keresetet az elsőfokú bíróság annak okán utasította el, hogy a büntetőfeljelentés megtétele önmagában nem tekinthető jogellenesnek. Megítélése szerint irreleváns volt az ügy megítélése szempontjából az, hogy a II. rendű alperes feljelentést, vagy közérdekű bejelentést tett-e, mint ahogy az is, hogy ismeretlen tettes ellen, vagy a felperessel szemben indította-e meg az eljárást, miután a bejelentése nem tartalmazott indokolatlanul sértő, bántó tényállításokat.

A perköltségviselés tárgyában az I. rendű alperes tekintetében a Pp. 81. § (2) bekezdésének, a II., és III. rendű alperes vonatkozásában a Pp. 78. § (1) bekezdésének szabályozása alapján döntött.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az első fokú határozat megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte.

Az I. rendű alperes vonatkozásában előterjesztett kereset elutasításának indokait az első közlés tekintetében azért tartotta tévesnek, mert a kifogásolt szöveg nem tekinthető véleménynek, hanem az tényállítás. Sérelmezte, hogy az első fokon eljáró bíróság egyetlen momentumot ragadott ki: a perfeljegyzés elmaradását, ez azonban messze nem alapozza meg a „rendre elutasította” állítást.

A III. rendű alperes vonatkozásában az első közlést illetően álláspontja szerint nyomatékos jelentősége van annak, hogy ki kereste fel a másik felet, ezzel kapcsolatosan a III. rendű alperes ellentmondásos előadásokat tett. Vélhetően a tanúként megtett nyilatkozata helytálló, mely szerint ő kereste meg az újságíró.

A második közlés tekintetében álláspontja szerint azt szükséges vizsgálni, hogy mit mondott a III. rendű alperes az újságírónak. A III. rendű alperes nem vitatta, hogy a fusimunka kifejezés tőle származott. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor nem szövegkörnyezetében vizsgálta a közlést és azt állapította meg, hogy a III. rendű alperes nem hozta összefüggésbe a felperes elfoglaltságát és a volt férje által végzett fusimunkát.

A II. rendű alperes tekintetében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt, hogy joggal való visszaélést valósít meg az, aki tudatosan tesz valótlan tartalmú bejelentést. A jóhiszemű joggyakorlás követelménye a feljelentőt is terheli, a szakvizsgázott, tapasztalt ügyvéd esetében - aki iratbetekintési jogosultsággal is rendelkezik - alapkövetelmény, hogy megismerje a rendelkezésére álló dokumentumokat, így jóhiszeműsége nem hivatkozhat. Beadványában egyértelműen a személyét jelölte meg, így az az ellene indított büntető feljelentésként értékelendő.

A nem vagyoni kártérítés tekintetében álláspontja szerint a kért összeg nem eltúlzott, annak visszatartó ereje is kell legyen, továbbá értékelendő a II. és III. rendű alperes tudatosan rosszhiszemű magatartása is.

Az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezésében a kereset teljes elutasítását, másodlagosan pedig kártérítés fizetési kötelezettségének a mellőzését kérte. Az első közlés tekintetében hivatkozott arra, hogy a cikkrészlet a jogvitában érintett egyik fél álláspontját ismerteti, annak nem lehet olyan értelmezést tulajdonítani, mintha az újságíró maga fogalmazná meg a kifogásolt állítást, amely egyébként is vélemény.

A második közlésben a fusimunka minősítés a volt férjre vonatkozik, ezzel kapcsolatosan a felperesnek kereseteljárás jogi joga nincsen.

A harmadik közlés helyes értelmezés szerint éppen azt a kételyt fogalmazza meg, mely szerint bármilyen előzmény alkalmas lehet-e arra, hogy egy bíró jegyzőkönyv-hamisításra adja a fejét. A közlés általánosságban szól a bíróról, ezért a felperesnek kereseteljárás jogi joga nincsen.

Másodlagos kérelmének alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy a felperes által indítványozott tanúbizonyítások alkalmatlanok voltak arra, hogy a felperes megítélésének, életminőségének romlását alátámasszák.

A II. és III. rendű alperes az első fokú határozat helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése, valamint az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéletábrla megítélésé szerint az elsőfokú bíróság a perben szükséges, részletes bizonyítási eljárást lefolytatta, az annak során beszerzett bizonyítékokat a Pp. 206. §-ának megfelelően helyesen, okszerűen, összességükben értékelve helytálló tényállást állapított meg, az abból levont jogkövetkeztetéseivel a Fővárosi Ítéletábrla egyetértett.

A másodfokú bíróság rámutat, hogy a személyiségi jogi perben a sajtó-helyreigazítási eljáráshoz képest a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként sem merült fel olyan adat, ami az I. rendű alperes mentesülését eredményezte volna. A másodfokú bíróság a megállapított jogsértések vonatkozásában az alkalmazott jogkövetkezményekre is kiterjedően az elsőfokú bíróság álláspontját osztotta, e körben a határozat indokolásában foglaltakra és az alkalmazott jogszabályi rendelkezésekre csak visszautal. Az egyes megállapított jogsértések vonatkozásában kifejtett elsőfokú bíróság jogi indokaival mindenben egyetértett, azt megismételni nem kívánja.

A nem vagyoni kártérítés elbírálása során - a hasonló tárgyú perekben megállapított nem vagyoni kártérítés összegszerűségére is figyelemmel - nem volt figyelmen kívül hagyható az, hogy valamennyi felperes által bejelentett tanú lényegében azonosan nyilatkozott, miszerint olvasták a felperesről írt jogsértő közléseket, azonban annak nem adtak hitelt. Szakmai körökben nyilvánvalóan nem ritka az, ha egy bíró hasonló támadásokkal szembesül, ügyvédek nem egyszer találkozhatnak a felpereséhez hasonló esettel.

Akkor, amikor az I. rendű alperes idézte a III. rendű alperes nyilatkozatát, a III. rendű alperes véleményének adott helyt. Ezzel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság csupán egy példát hozott fel, mégpedig a perfeljegyzés iránti kérelem teljesítésének elmaradását, ugyanakkor a peradatok alátámasztották azt, hogy több olyan körülmény is fennállt a felperesi oldalon, ami nem tette minden alapot nélkülözővé az alperesi véleményt (részítélet meghozatalának hiánya, a gyermektartásdíj végrehajtásával kapcsolatosan jelzett hiányosságok, a peres eljárás elhúzódása). A személyiségvédelmi per nem szolgálhat annak felülbírálatára, hogy a felperesi intézkedések során történt-e mulasztás, vagy sem, azt azonban helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem minden esetben a II. rendű alperes indítványának megfelelően került sor az intézkedések megtételére.

A III. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset tekintetében a másodfokú bíróság kiemeli, hogy nem volt értékelhető jelentősége annak, hogy ki kereste meg a másik felet, az újságíró, vagy a III. rendű alperes, a hangsúly azon volt, hogy a II. rendű alperes az általa szerzett benyomásokat, ekként a véleményét fogalmazta meg az újságíró számára.

Következetes a bírósági gyakorlat abban, hogy akár egy közérdekű bejelentés, vagy egy feljelentés megtétele önmagában nem ad alapot személyiségi jogsértés megállapítására, csak abban az esetben, ha az indokolatlanul bántó, sértő, lealázó közléseket tartalmaz. A perbeli esetben ilyen nem volt megállapítható. Csupán megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a bíróként eljáró felperes számára a jegyzőkönyvbe foglaltak nyilvánvalóan egyértelműek, ugyanakkor nem biztos, hogy ez a fél és képviselője esetében is így van, ahogyan erre egyébként az ügyesség is utalt megállapításaiban. Ezért e körben a jogsértés megállapítására a másodfokú bíróság sem látott lehetőséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint mindössze a felperest terhelő illeték összegének helyes megállapítása érdekében került sor.

Az első fokon eljáró bíróság tévesen rendelkezett akkor, amikor azt állapította meg, hogy a meg nem fizetett 84.000 forint eljárási illetéket a Magyar Állam viseli, ezen rendelkezésnek jogszabályi alapja nincs, az elsőfokú bíróság sem jelölte meg, hogy ez irányú döntését milyen rendelkezésre alapította. A keresetében a felperes az I. rendű alperest 2.000.000 forint, a II. és III. rendű alperest személyenként 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni, így a 4.000.000 forint pertárgyérték után számított 6% mértékű, a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán előlegezett kereseti illeték összege 240.000 forint volt az Itv. 39. § (1) bekezdése, 42. § (1) bekezdés a) pontja szerint. Az I. rendű alperes csak a terhére megállapított összeg után számított kereseti illeték viselésére kötelezhető, így a fennmaradó 204.000 forint kereseti illeték megfizetésére a Pp.

81. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles.

A fellebbezett pertárgyérték 2.400.000 forint volt, a 8% mértékű előlegezett fellebbezési illeték 192.000 forint [Itv. 39. § (1) bekezdés, 46. § (1) bekezdés]. A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, így a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az előlegezett fellebbezési illetéket viseli. Az I. rendű alperes a csatlakozó fellebbezésének eredménytelensége okán ugyancsak viseli a 24.000 forint összegű csatlakozó fellebbezési illetéket. A másodfokú bíróság rendelkezése a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul. A peresztes felperes a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján számított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési költség megfizetésére köteles az I. és II. rendű alperes javára.

Budapest, 2016. június 16.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Örkényi László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő